

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การอ่านจับใจความ

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด

ครูคณิตา หนูนอนันต์

การอ่านจับใจความ

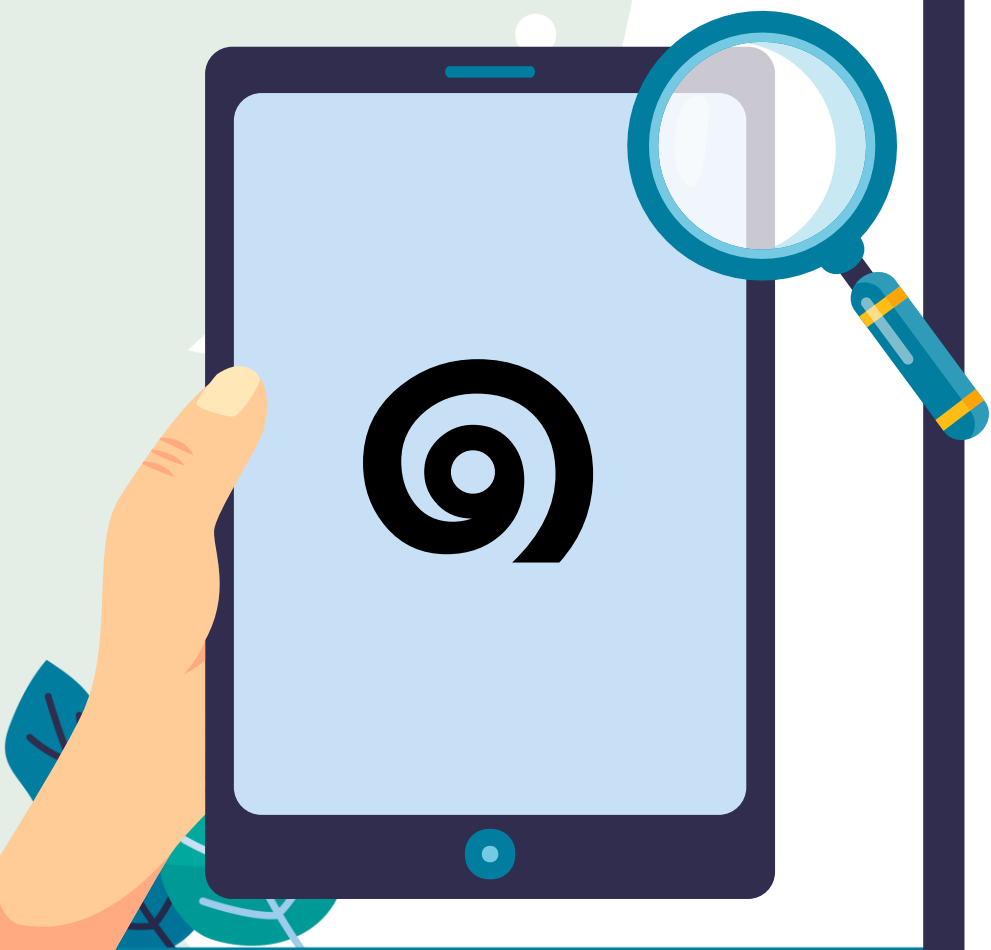

กิจกรรม

“ร่วมกันคิด
พิชิตใจความ”

ฤดูนี้ซื้อข้าวเกรียบมาปิ้งขายตอนเย็น
ตอนค่ำคนต้องมาซื้อแน่ ๆ เพราะอากาศ
หนาวคนชอบเดินเที่ยว และข้าวเกรียบเป็น
อาหารฤดูหนาว กินได้ทุกวัน กินได้ทุกวัย

การรดน้ำต้นไม้ หรือสนามหญ้า
ควรจะรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็นมากกว่า
เพราะเวลาเที่ยง หรือช่วงแดดจ้าจะทำให้
น้ำระเหยระ ๕๐ ระเหยไปในอากาศ หรือ
ให้ต้นไม้ใช้น้ำเพียงครึ่งเดียวเท่านั้น

บ้านในชนบท มักจะปลูกต้นไม้
ทำเป็นรั้วบ้าน เพราะไม้ไผ่มีหนาม
ป้องกันขโมยได้ดี บ้านเมืองในสมัยก่อน
นั้นยังไม่มีกำแพง เขาก็ปลูกต้นไม้ทำ
เป็นรั้วไว้ก็มี

คำถามกระตุ้นความคิด

จากกิจกรรม “ร่วมกันคิดพิชิตใจความ”
นักเรียนคิดว่า การจับใจความสำคัญ
จากข้อความได้ถูกต้อง
มีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
๒. อ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง นิทานทองอินตอน นากพระโขนงที่สองได้
๓. เห็นความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ และมีมารยาทในการอ่าน

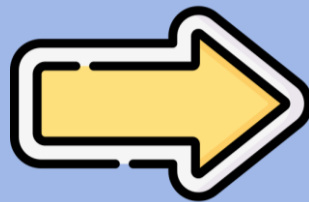

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง
ที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจน
แนวความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน

๑. ตั้งใจอ่าน
มีสมาธิในการอ่าน

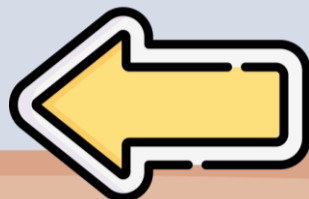
๒. อ่านเรื่องให้เข้าใจโดยตลอด
แล้วสรุปใจความไว้

หลักการอ่าน
จับใจความ

๔. บันทึกข้อความสำคัญของเรื่อง
เรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง

๓. ตั้งคำถามจากเรื่อง
“ใคร ทำอะไร ที่ไหน
เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร”

กิจกรรม

“ฝึกวิเคราะห์ใจความ”

กิจกรรม “ฝึกวิเคราะห์หัวใจความ”

ความเครียดเป็นสาเหตุของ การเจ็บป่วยและ
การเสียชีวิตมากถึง ๖๐% ทำให้เพิ่มความเสี่ยงต่อ
การเป็นโรคหลอดเลือดในสมอง ๕๐% และ
โรคหัวใจมากถึง ๔๐%

กิจกรรม “ฝึกวิเคราะห์หัวใจความ”

การกินอาหารที่ถูกต้องคือพื้นฐานสำคัญของการมีสุขภาพดี ในทางตรงกันข้ามหากกินเพียงแต่ให้อิ่มท้องโดยไม่เลือก อาหารเหล่านั้นอาจย้อนมาทำร้ายต่อสุขภาพได้

นักเรียนทำใบงาน เรื่อง “การอ่านจับใจความสำคัญ”

คำชี้แจงบทบาทนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงาน
เรื่อง “**การอ่าน**
จับใจความสำคัญ”

คำชี้แจงบทบาทครู

๑. ให้คำแนะนำนักเรียน
ในการทำงาน
๒. ดูแลการทำงานของ
นักเรียน

ใบงาน

เรื่อง

“การอ่านจับใจความสำคัญ”

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านจับใจความนิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง แล้วเขียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. เหตุใดผู้เขียนนิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง จึงต้องการเล่าเรื่องนี้ให้ผู้อ่านรับรู้

๒. จากเรื่องนี้ ผู้เขียนได้เล่าเรื่องชีวิตครอบครัวของนางนากไว้อย่างไร

๓. เหตุใดจึงใช้ชื่อว่า นากพระโขนงที่สอง

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านจับใจความนิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง
แล้วเขียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. เหตุใดผู้เขียนนิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง จึงต้องการ
เล่าเรื่องนี้ให้รับรู้

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๒. จากเรื่องนี้ ผู้เขียนได้เล่าเรื่องชีวิตครอบครัวของนางนากไว้อย่างไร

.....

.....

๓. เหตุใดจึงใช้ชื่อว่านากพระโขนงที่สอง

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๔. ผู้เขียนได้เล่าเรื่องลักษณะของนายทองอินไว้อย่างไรบ้าง

.....

.....

๕. เหตุไฉนนายทองอินจึงคิดว่า คนที่ทำกลอุบายเป็นปีศาจไม่ใช่ขโมย

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๖. การที่นายทองอินสอบถามข้อมูลจากนายเปรมผู้เป็นชาวบ้าน
ก่อนจะไปหากำนั้้นพันโชติทำให้นายทองอินได้ข้อมูลอะไรบ้าง

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๗. เมื่อนายทองอินกับผู้เขียนได้พูดคุยสอบถามเรื่องราวต่าง ๆ
จากพันโซติมีเหตุการณ์ใดที่นายทองอินคิดว่าชอบกลบ้าง

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๘. เหตุใดนายทองอินและผู้เขียนจึงให้กำนันพันโชติและลูกชายทั้งสองคนไปหาสิ่งของมาใช้ในพิธีโล่ปีศาจ

.....

.....

๙. มีสิ่งใดที่ทำให้นายทองอินและผู้เขียนคิดว่าพ่อชมทำเป็นผีหลอกพ่อ

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๑๐. นายทองอินและผู้เขียนจับใจได้อย่างไร

.....

.....

๑๑. ผู้ที่ทำเป็นผีหลอกพันโชติคือใคร เพราะอะไร

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๑๒. เหตุใดพ่อชมและเจ้าปริกจึงสัญญากับนายทองอินกับผู้เขียน
ว่าจะไม่ทำเป็นผีหลอกพันโชติอีก

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๑๓. การที่นายทองอินไม่บอกพันธมิตรว่าพ่อชมกับเจ้าปริกทำเป็น
ผีหลอก แสดงว่านายทองอินเป็นคนที่มีความลักษณะนิสัยดีอย่างไร

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง การอ่านจับใจความ

๑๔. จากเรื่องนี้นายทองอินและผู้เขียนมีวิธีสืบข่าวนกพระโขนง
อย่างไรบ้าง ระบุตามลำดับ

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นากพระโขนงที่สอง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของถ้อยคำและสำนวนที่ปรากฏในเรื่องและจัดลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างครบถ้วน

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่ สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น ถ้าเอาใจความสำคัญออก ผู้รับสารจะรับสารไม่ตรงจุดมุ่งหมาย หรือทำให้ความหมายของเรื่องบิดเบือนไป ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญ เพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ผลความ (พน-ละ-ความ) หรือใจความย่อย หมายถึง ใจความที่มีความสำคัญน้อย มีหน้าที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนหรือให้ตัวอย่างให้ผู้รับสารเข้าใจเด่นชัดขึ้น แม้ไม่มีใจความย่อยผู้รับสารก็สามารถรับสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายได้

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน ไม่ควรคิดถึงเรื่องอื่น ๆ ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือ
๒. อ่านเรื่องให้เข้าใจโดยตลอด แล้วสรุปใจความไว้
๓. ควรตั้งคำถาม ถามตัวเองว่า เรื่องที่อ่านนั้นเป็นเรื่องอะไร กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร
๔. ฝึกสังเกตใจความสำคัญของแต่ละตอน พร้อมทั้งสังเกตส่วนขยายด้วย
๕. ควรมีการบันทึกข้อความสำคัญของเรื่อง เช่น ชื่อบุคคล สถานที่ เวลา ฯลฯ

ใบความรู้

เรื่อง

“การอ่านจับใจความสำคัญ”

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็น
สิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้
เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของถ้อยคำ
และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องและจัดลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง
จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างครบถ้วน

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง การอ่านเพื่อ
เก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมาย
สำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือ
ข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนะของ
ผู้เขียน

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่ สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น ถ้าเอาใจความสำคัญออก ผู้รับสารจะรับสารไม่ตรงจุดมุ่งหมาย หรือทำให้ความหมายของเรื่องบิดเบือนไป ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญ เพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ผลความ (พน-ละ-ความ) หรือใจความย่อย หมายถึง ใจความที่มีความสำคัญน้อย มีหน้าที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนหรือให้ตัวอย่างให้ผู้รับสารเข้าใจเด่นชัดขึ้น แม้ไม่มีใจความย่อยผู้รับสารก็สามารถรับสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายได้

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน ไม่ควรคิดถึงเรื่องอื่น ๆ ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือ
๒. อ่านเรื่องให้เข้าใจโดยตลอด แล้วสรุปใจความไว้
๓. ควรตั้งคำถาม ถามตัวเองว่า เรื่องที่อ่านนั้นเป็นเรื่องอะไร กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร
๔. ฝึกสังเกตใจความสำคัญของแต่ละตอน พร้อมทั้งสังเกตส่วนขยายด้วย
๕. ควรมีการบันทึกข้อความสำคัญของเรื่อง เช่น ชื่อบุคคล สถานที่ เวลา ฯลฯ

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนคิดว่าการอ่านจับใจความสำคัญ
ให้ถูกต้องนั้น มีความสำคัญอย่างไร

ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ
ถึงผู้อ่านได้อย่างถูกต้องทำให้สารที่ได้รับนั้นไม่ผิดเพี้ยน

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนยกตัวอย่างมารยาท
การอ่านที่ดีควรทำอย่างไร

- มีสมาธิในการอ่าน อ่านอย่างตั้งใจ
- ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น
- นั่งอ่านในท่าทางสบาย ตัวตรง สุกภาพ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเขียน

แผนภาพโครงเรื่อง

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

